

факторів. Їх позитивна дія на людину сприяє відчуттю задоволення і радості від життя, створює духовну гармонію Людини і Природи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Маслак П. О. Рекреаційна географія: навч. посіб. К. : Знання, 2008. 343 с.
2. Пістун І. П. Безпека життєдіяльності: навчальний посібник. Суми : Видавництво «Університетська книга», 2000. 301 с.
3. Чепіга М. П., Чепіга С. М. Стимуляція здоров'я та інтелекту. 2-е вид., перероб. і доп. К. : Знання, 2006. 347 с.

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ СОЦІОНОМІЧНОЇ СФЕРИ ДО РОБОТИ В УМОВАХ КРИЗИ

Сайко Н. О.

*Полтавський національний педагогічний університет
імені В. Г. Короленка
natsayko@gmail.com*

В умовах війни суспільство відчуває надзвичайну потребу у фахівцях соціономічної сфери. Саме такі фахівці організують допомогу, підтримку населення у кризові періоди розвитку суспільства та перед якими ставляться нові завдання, що пов'язані з подоланням наслідків війни. Тому особливу увагу варто приділяти формуванню умінь у фахівців соціономічної сфери (тих, що допомагають) працювати в умовах кризи.

Питанням підготовки майбутніх фахівців соціономічної сфери присвячена низка наукових сучасних досліджень, зокрема Р. Вайноли, Т. Семігіної, Т. Спіріної, В. Костіної, В. Поліщук, С. Яланської, Н. Атаманчук, Т. Тюльпи та ін. Науковці підкреслюють необхідність підсилення медичної та безпекознавчої складових професійної підготовки до фахової діяльності. Також зазначають про важливість психологічної готовності фахівців соціономічної сфери до роботи в умовах кризи, що передбачає оволодіння дієвими методиками подолання негативних психологічних станів.

Перевагу соціально-правовому компоненту у професійній підготовці фахівців соціономічної сфери надає науковець О. Кокун. Головним у цьому, як зазначає дослідниця, є знання й уміння в галузі взаємодії із суспільними інститутами і людьми, а

також володіння прийомами професійного спілкування і поведінки [2]. Принципу толерантності надає перевагу у професійній підготовці сучасна науковиця С. Яланська, підкреслюючи необхідність систематичного використання розвантажувальних вправ для стабілізації психоемоційного стану особистості [4]. У дослідженнях Р. Вайноли зазначається про необхідність соціалізації студентської молоді в умовах навчання у закладах вищої освіти, що передбачає наявність сприятливого освітнього середовища, створення можливостей для активної суспільно орієнтованої діяльності, формування відчуття залучення до спільної Перемоги, потребності своїй країні [1].

На думку Т. Тюльпи, особливістю функціонування соціально-професійної групи соціономічних спеціальностей є те, що в період навчання та подальшої професійної діяльності вони є одночасно і об'єктами, і суб'єктами соціалізації. Так, фахівці соціономічних спеціальностей сприяють відтворенню і передачі соціальних цінностей і соціокультурного досвіду, а отже, повинні мати високий рівень соціалізації[3].

Узагальнюючи наукові погляди на зміст професійної готовності фахівців соціономічної сфери, варто виділити основні цикли дисциплін та компетентності, які забезпечують ефективну роботу в умовах кризи:

– цикл психологічних дисциплін, вивчення яких формує психологічну готовність. Вони мають забезпечувати не лише ефективність виконання професійних обов'язків, але й сприяти збереженню психологічного та фізичного здоров'я; правильному реагуванню на кризові ситуації, психологічну допомогу вразливим категоріям населення; можливості надавати першу психологічну допомогу; самопізнання, розвиток емоційного інтелекту, вміння справлятися зі стресом; включення в особистісні програми розвитку психологічні тренінги, коучинг, психотерапію;

– цикл медичних дисциплін включає знання про базові медичні процедури, навички першої допомоги, розуміння основних медичних проблем, з якими можуть стикатися клієнти, а також вміння взаємодіяти з медичними установами; знання основних симптомів захворювання, методики профілактики інфекційних захворювань, основи фармакології;

– цикл дисциплін, що формує реабілітаційну готовність фахівців соціономічної сфери, що визначається здатністю ефективно надавати допомогу клієнтам у процесі реабілітації. Це охоплює знання, навички, особистісні якості та мотивацію,

необхідні для роботи з різними категоріями клієнтів, які потребують реабілітаційних послуг;

- цикл дисциплін, що формує адаптаційну готовність фахівців соціальної сфери, що включає уміння організувати процеси адаптації клієнтів відповідно до соціальних умов, їх індивідуальних особливостей, а також уміння швидко адаптуватися до змінених соціальних умов.

Отже підготовка фахівців соціономічної сфери є важливим аспектом розвитку сучасного суспільства, оскільки вона охоплює підготовку кадрів для таких професій, як соціальні працівники, психологи, педагогічні працівники, фахівці з соціальної роботи, медичні працівники тощо. Ця підготовка спрямована підсилення професійної готовності у психологічному, медичному, соціально-психологічному аспекті.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вайнола Р.Х. Суспільно орієнтоване навчання як засіб соціалізації студентської молоді. 2022. С. 102–104.

2. Кокур О.М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця : монографія. Київ : Інформ.-аналіт. агенство, 2012. 200 с.

3. Тюльпа Т.М. Провідні фактори професійної підготовки майбутніх фахівців соціономічних спеціальностей. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*. 2020. С. 104–112.

4. Яланська С. Психологічні аспекти розвитку толерантності особистості в освітньому середовищі. *Психологія особистості*. 2016. Т. 7. №. 1. С. 100–108.

САМОРОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ

Солодовник М. О.

Полтавський національний педагогічний університет

імені В. Г. Короленка

mashapanova2013@gmail.com

Самовиявлення учня в пізнавальній діяльності виявляється у якісному виконанні навчально-пізнавальних завдань як у навчальному, так і у позанавчальному контексті. Під час такої діяльності учень проявляє не лише взаємодію з вчителем, але й самостійні та творчі підходи. Щоб сприяти розвитку та становленню пізнавальної діяльності, вона має бути перетворена